

det vil ske, om ikke nu, saa en Gang i Tiden, og det Lovforslag, der nu foreligger, peger i den Retning, vil være en Opfordring til at søge at komme til et forandret System; thi jeg kan ikke undlade at udtale her, at Afgørelse for og Tillid til Domstolene er noget af det vigtigste og ogsaa Noget, der har været til Stede her i Landet, men i den sidste Tid, navnlig paa Grund af de politiske Forhold, vi have haft, er svækket en Del, og navnlig har Befolkningen, og det ikke uden Grund, haft særlig stor Afgørelse for og Tillid til Højesteret, men at denne Afgørelse og Tillid er svækket hos Befolkningen, kan man ikke være blind for. Jeg skal imidlertid ikke udtale Noget om Højesterets Afgørelser i den ene eller den anden Retning, men det Forhold kan ikke lades uden af Betragtning, og man maa gjøre, hvad man formaar, for at Befolkningen kan have Tillid til Domstolene, og maa saavidt mulig stræbe hen derimod, enten ved Reformer paa Proceslovgivningens Omraade eller paa anden Maade. Det Lovforslag, som foreligger til Behandling, forelaa ogsaa i afvigte Rigsdagssamling, men, som bekendt, naaede Udvalget først at afgive Betænkning den 25de Marts 1887, men Sagen kom ikke til videre Behandling her, da Rigsdagen blev sluttet den 1ste April. Der var ikke opnaaet Enighed i Udvalget, og det er derfor en saa meget større Tilfredsstillelse, at det er sket denne Gang. Jeg haaber derfor, at Lovforslaget nu vil blive til Lov. Det er en Selvfølge, at Udvalgets forskjellige Medlemmer baade fra den ene og den anden Side have maattet slaa af paa deres Forbringinger. Jeg skal imidlertid ikke nu nærmere omtale de Forbringinger, der ere blevne opstillede baade fra den ene og den anden Side, men skal kun udtale mig om de Vædringsforslag, der ere stillede af hele Udvalget. Forslaget under Nr. 1 om, at Ordene „af Statskassen“ skulle udgaa af § 1, er stillet for at undgaa en Gjentakelse, da det staar i den nye § 7, der har en videregaaende Bestemmelse, som jeg skal omtale senere. Vædringsforslaget under Nr. 2 gaar ud paa at tilføie Ordet „Tort“ ved Siden af Lidelse og Formuestab som det, hvorfor der ogsaa skal gives Erstatning, fordi man har ment, at Vedkommende ogsaa bør have Erstatning for den Spot og Skam, der er overgaaet ham, og det er jo et Udtryk, der er vel kjendt i vor Lovgivning. Vædringsforslaget under Nr. 3 indeholder Betingelserne for Erstatningsretten. Man er gaaet ud fra, at det vanskelig lader sig opstille som Betingelse for Erstatning, at det skulde være godtgjort, at den Sigtede

ikke har begaaet den ham paafigtede Gjering, eller at den mod ham reiste Mistanke skulde være ganske fjernet, thi da vilde Erstatningen nærmest indskrænke sig til det Tilfælde, at der opdages en anden Forbringer, eller at Vedkommende ikke kunde have begaaet Forbruddet, fordi han havde været et andet Sted, da den blev begaaet, altsaa fordi hans Alibi var bevist, men man har ment, at det er tilstrækkeligt, naar det efter de fremkomne Oplysninger maa antages af Retten, at han var uskyldig i det, hvorfor han havde været fængslet. Hvad dernæst det andet Stykke i Vædringsforslaget under Nr. 3 angaar, gaar det ud paa, at den, der har været fængslet i Strid med Grundlovens § 80, 3die Stykke, skal kunne faae Erstatning. Det kan ikke omtvistes, at naar en Dommer har fængslet en Mand i Strid med Grundlovens § 80, 3die Stykke, har han gjort sig skyldig i en Forseelse mod Loven; men det Højeste, det drives til i et saadant Tilfælde, er, at den overordnede Ret udtaler en Misbilligelse af Dommerens Færd, men efter den nuværende Lovgivning kan den Taltale ikke faae Erstatning, derpaa kjender jeg intet Exempel, og jeg anser det for umuligt, at det lader sig gjøre. Derfor har man anset det for billigt at foreslaa, at Vedkommende ogsaa i dette Tilfælde skal kunne faae Erstatning. Hvad Vædringsforslaget Nr. 4 angaar, gaar det ud paa, at Erstatningsretten ikke skal bortfalde, naar den Paagjældendes Forhold, som har givet Anledning til hans Fængsling, maa antages at hidrøre fra Frygt, Forvirring eller uskyldelig Misforstaaelse. Man har dog ikke villet indrømme ham fuldstændig Erstatning i et saadant Tilfælde, men kun en forholdsvis mindre Erstatning, idet det dog kan siges, at han har givet nogen Anledning til Fængslingen. Vædringsforslaget Nr. 5 gaar ud paa at give § 3 en anden Plads, idet man mener, at Retten for den Paagjældendes Arvinger til at gjøre Erstatningskrav for Formuestab gjældende ogsaa skulde have Anvendelse i det Tilfælde, at Vedkommende er dømt uden Skyld. Vædringsforslaget i Nr. 6 omhandler Erstatningskravets Forfølgning. Naar det her hedder, at det ogsaa kan forfølges under Appel, maa det forstås saaledes, at Vedkommendes Uskyld maa være godtgjort ved den endelige Dom; ellers kan Erstatningsretten ikke fastsættes under Appellen. Man havde fundet det rigtigt, at Sagen i dette Tilfælde skulde gjøres afhængig ved en overordnet Ret, idet den Dommer, der afgjør Erstatningspørgsmaalet, i de fleste